

Fattiguården

271

ÅLANDS LANDSKAPSNÄMND

KANSLIET

271

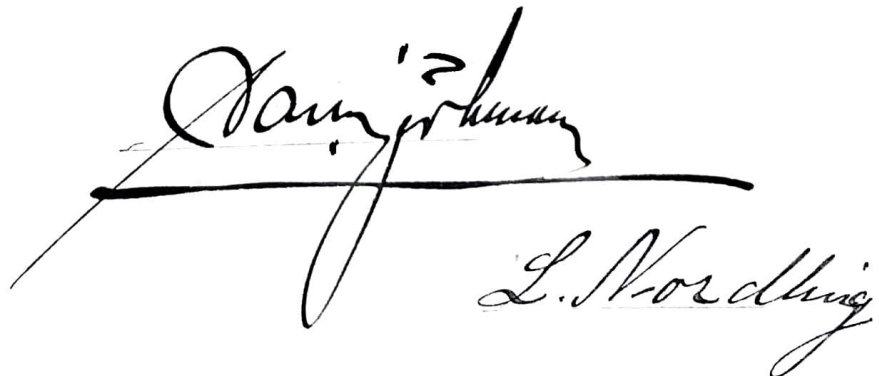
Mariehamn, den 25 november 1922.

N:o 116.

Till Landstinget.

Närslutna framställning berörande lagen om
fattigvården, given den 1 juni innevarande år, får
Landskapsnämnden härjämte äran till Landstinget
översända.

På Landskapsnämndens vägnar:

L. Nordling

Landskapsnämndens
framställning till Å-
lands landsting med för-
slag om antagande av la-
gen om fattigvården, gi-
ven den 1 juni 1922.

Bland de lagar och förordningar, vilka tillkommit inom republiken sedan den 6 maj 1920 och som äro av den beskaffenhet, att de inom landskapet Åland icke kunna tillämpas, innan desamma blivt av Landstinget antagna, intager lagen om fattigvården, given den 1 juni 1922 en framträdande plats. Densamma avser självfallet att på ett viktigt socialt område ordna förhållandena på ett mera tillfredsställande sätt, än vad på grund av nu gällande lagstiftning kunnat ske. Med fäst avseende härpå har Landskapsnämnden ansett sig böra taga under övertvägande, huruvida icke sagda lag borde bringas att gälla även inom landskapet, och utlyste i sådant avseende även under innevarande höst ett möte med ordförandene i de åländska kommunernas fattigvårdsstyrelser. Vid nämnda möte enades samtliga berörda ordförande därom, att ifrågavarande lag innefattar ett betydande framsteg på fattigvårdens område, ävensom om det önskvärda däri, att lagen komme till tillämpning även inom landskapet. Denna uppfattning har även kunnat av Landskapsnämnden delas, och detta med så mycket större skäl, som ifrågavarande lag icke i något avseende innehåller

3
något på området revolutionerande, utan i all huvudsak och med be-
behållande av de allmänna principer, som allaredan utformats och
prövats i nu gällande lag, bygger vidare på denna och de av densamma
föranledda erfarenheterna.

För att för Landstinget underlätta bedömandet av den nya lagen,
har Landskapsnämnden emellertid ansett det ändamålsenligt att i kon-
het uppräknat de viktigare ändringar uti den på området gällande lag-
stiftningen, som nu meranämnda lag medfört, och får i sådant avseende
de framhålla följande:

Uti § 3 har den ålder, till vilken föräldrar äro skyldiga att
draga försorg om sina barn och barnbarn utsträckt med ett år, medan
i § 5 den tid, under vilken arbetare skola hava varit anställd hos
samma arbetsgivare för att i händelse av invaliditet, orsakad av sjuk-
lighet eller ålder, bliva berättigad till underhåll, minskats med tre
år.

Enligt nu gällande lag skall kommunalnämnd omhänderhava uppsikt
över fattigvården inom kommunen, såframt icke skild fattigvårdsstyrelse
se inrättats; enligt den nya lagens 8 § inträder ett motsatt förhål-
lande såtillvida, att skild tillåtelse av vederbörande myndighet er-
ras för befrielse från skyldigheten att utse fattigvårdsnämnd.

Uti § 13 möter såsom nyhet bestämmelsen, att kommun, som icke
uttryckligen från sådan skyldighet befriats, skall i avseende å fattig-
vården indelas i distrikt, ävensom att fattigvårdsnämnd är berättigad

gad att sig till biträde vid övervakningen av fattigvården kalla särskilda uppsyningsmän ävensom avlöna nödigt antal inspektörer.

Beträffande skyldigheten att lämna fattigvård föreskriver § 19 att sådan uti förekommande fall skall lämnas, även om sådan icke särskilt ansökts. Detta stadgande har tydligtvis tillkommit med avseende å att sådana fall kunna tänkas föreligga, att hjälp behövande personer av stolthet eller ambitionsskäl ej kunna förmå sig att an hålla om samhällets hjälp och för att förekomma att dylika nödställ da för den skull nödgas lida nöd.

Uti § 24 stadgas, att offentliga sammankomster för utackordering av fattiga äro förbjudna. Då dylika sammankomster emellertid, så vitt Landskapsnämnden har sig bekant, inom landskapet under senare år ej torde förekommit, saknar för landskapets vidkommande bestäm melsen praktisk betydelse.

Stadgandet uti § 25 därom, att vid utackordering av fattiga skriftliga avtal mellan fattigvårdsnämnden och vårdaren skola upp rättas, har vid ovannämnda sammanträde med ordförandene i landska pets fattigvårdsstyrelser av dessa ansetts opåkallat såsom i många fall försvårande utackordering i eljest lämpliga hem, varför Land skapsnämnden även i enlighet härmed tillåter sig föreslå, att i hän delse Landstinget skulle anse sig böra godkänna lagen, ordet "skrift ligt" borde ur lagrummet utgå.

Av enahanda anledning önskar Landskapsnämnden även föreslå, att

15
att ur § 26 mom. 2 orden "enligt av densamma godkänt förmlär" utelämnas.

Uti § 27 och följande lagrum möter införandet av nya förpliktelser med avseende å fattigvården, nämligen skyldighet för kommun antingen ensam eller i förening med andra kommuner underhålla kommunalhem, från vilken förpliktelse kommun dock på ansökan kan befrias. I § 29 föreskrives, att om kommun icke äger sinnessjukhus eller del sådant, skall i kommunalhem finnas en särskild avdelning för sådana sinnessjuka, som äro i behov av bevakning och vård, men icke kunna intagas i egentligt sinnessjukhus.

§ 30 stadgar skyldighet för kommun att inrätta barnhem för sådana barn, vilka icke kunna utackorderas i lämpliga enskilda hem, och § 31 att kommun för vissa arbetspliktiga är skyldig att anlägga arbetsinrättning eller förvärva andel i sådan.

Vidkommande sådan hemortsrätt, som med avseende å fattigvård utnyttas av finsk medborgare, har i § 40 den såsom villkor för förvärvande av dylik i nu gällande lag föreskrivna tidrymden av två års bosättning nedsatts till endast ett år. Landskapsnämnden håller på grundade skäl nödigt, att nu gällande bestämmelse om två års vistelse inom kommunen bör bibehållas.

Landskapsnämnden föreslår vidare, att i ändelse lagen av Landstinget antages, den i § 41 stadgade åldern, vid vars uppnående stann hemortsrätt förvärvas, måtte bibehållas vid nu gällande femtio år.

Uti § 49 stadgas om statsverkets skyldighet att i vissa fall utgiva ersättning för lämnad fattigvård och ersättning för hemsändningskostnader.

Om sådana personer, för vilka enligt § 31 arbetsinrättningar bör uppföras, stadgas i § 56.

Den i 1879 års lag fattigvårdsstyrelse tillerkända målsmans- och husbonds-rätten över den, som åtnjuter full försörjning, har i den nya lagen utsträckts till fullständigt förmynderskap, varom anmälan enligt § 60 skall göras hos domstol.

Landskapsnämnden anser sig i detta sammanhang ej hava skäl närmare uppehålla sig vid de stadganden i den nya lagen, vilka beröra ordningsföreskrifter och inspektionen vilken sistnämnda numera åligget landskapets myndigheter.

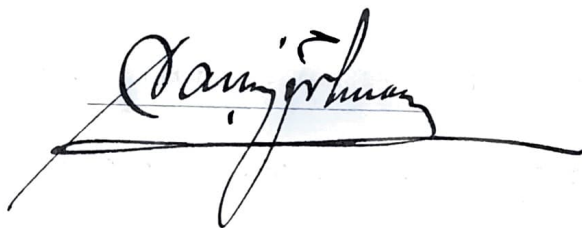
Uti § 74 ingående föreskrift därom, att uti sådana kommuner, där fattigvårdsnämnd ej finnes, dylik bör utses senast i december innevarande år, kan sjölvfallet ej inom landskapet efterföljas, varför tiden härför torde böra utsträckas exempelvis till 1 juni 1923.

Det följer vidare av den åländska självstyrelsens innebörd att med ordet landshövding i lagen skall förstås landskapsnämnden i landskapet Åland, utom, beträffande handläggningen av besvär^senden samt ansökan om ersättning för lämnad fattigvård i överensstämmelse varmed ett särskilt stadgande torde böra i lagen få inryta, i handelse^{densamma} med eller utan de föreslagna ändringarna av Landstinget skulle antagas.

277

hamn, å Landskapskansliet, den 25 november 1922.

På Landskapsnämndens vägnar:

A handwritten signature in cursive script, appearing to read "Dan Jönsson". The signature is written in black ink and is underlined with a single horizontal line.

L. Nordling